

КИЇВСЬКИЙ АПЕЛЯЦІЙНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ
СУДСправа № 826/12123/16 Суддя (судді)
першої інстанції: Добрянська Я.І.

ПОСТАНОВА
ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

04 липня 2018 року

м. Київ

Київський апеляційний адміністративний суд у складі колегії суддів:

Головуючого судді:
О.М.,

Кузьмишиної

Суддів:

Беспалова О.О.,

Глущенко Я.Б.,

за участю секретаря судового засідання

Пушенко О.І.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні в м. Києві апеляційну скаргу Кабінету Міністрів України на постанову Окружного адміністративного суду міста Києва від 29 червня 2017 року по справі за адміністративним позовом ОСОБА_3 до Кабінету Міністрів України, треті особи: Уповноважений Верховної Ради з прав людини, Міністерство соціальної політики України, Міністерство з питань тимчасово окупованих територій і внутрішньо-переміщених осіб України про визнання нормативно-правових актів незаконними та такими, що не відповідають правовому акту вищої юридичної сили,-

ВСТАНОВИВ:

ОСОБА_3 звернувся до Окружного адміністративного суду м.Києва з позовом до Кабінету Міністрів України, треті особи: Уповноважений Верховної Ради з прав людини (третя особа-1), Міністерство соціальної політики України (третя особа-2), Міністерство з питань тимчасово окупованих територій і внутрішньо-переміщених осіб України (третя особа-3), в якому просить:

визнати незаконними і такими, що не відповідають правовому акту вищої юридичної сили:

- Порядок здійснення контролю за проведенням соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам за місцем їх фактичного проживання/перебування, затверджений [постановою Кабінету Міністрів України від 08.06.2016 р. № 365](#);

- п.п. 7, 8, 9, 13 Порядку призначення (відновлення) соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам, затвердженого [постановою Кабінету Міністрів України від 08.06.2016 р. № 365](#);

- абз. 6, 7, 8 [постанови Кабінету Міністрів України «Про здійснення соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам» від 5 листопада 2014 р. № 637](#).

Ухвалою Окружного адміністративного суду м.Києва від 19.06.2017 р. провадження в частині позовних вимог про визнання факту дискримінації за ознакою місця проживання (реєстрації) внутрішньо переміщених осіб шляхом застосування: Порядку здійснення контролю за проведенням соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам за місцем їх фактичного проживання/перебування, затверджений [постановою Кабінету Міністрів України від 08.06.2016 р. № 365](#); п.п. 7, 8, 9, 13 Порядку призначення (відновлення) соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам, затвердженого [постановою Кабінету Міністрів України від 08.06.2016 р. № 365](#); абз. 6, 7, 8 [постанови Кабінету Міністрів України «Про здійснення соціальних виплат внутрішньо-переміщеним особам» від 5 листопада 2014 р. № 637](#), закрито.

Постановою Окружного адміністративного суду міста Києва від 29 червня 2017 року адміністративний позов задоволено частково. Визнано нечинними пункти 7, 8, 9, 13 Порядку призначення (відновлення) соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам та Порядок здійснення контролю за проведенням соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам за місцем їх фактичного проживання/перебування, затверджені [постановою Кабінету Міністрів України від 08.06.2016 р. № 365](#) та [абз. 10 п. 1 постанови Кабінету Міністрів України «Про здійснення соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам» від 5 листопада 2014 р. № 637](#). В іншій частині позовних вимог відмовлено.

Не погоджуючись з вказаною постановою відповідач подав апеляційну скаргу, у якій просить суд скасувати постанову з мотивів порушення

судом норм матеріального та процесуального права та ухвалити нове рішення про відмову в задоволенні адміністративного позову.

Розглянувши матеріали справи та апеляційну скаргу відповідача, колегія суддів вважає, що апеляційна скарга не підлягає задоволенню, виходячи з наступного.

Як встановлено судом першої інстанції та вбачається з матеріалів справи, ОСОБА_3 є внутрішньо переміщеною особою, який зареєстрований за адресою: АДРЕСА_1. Фактичне місце проживання: АДРЕСА_2, що підтверджується довідкою від 28.04.2016 р. № 3240002612 про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, яка видана Управлінням соціального захисту Вишгородського району.

08 червня 2016 року Кабінет Міністрів України своєю постановою № 365 затвердив Порядок призначення (відновлення) соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам та Порядок здійснення контролю за проведенням соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам за місцем їх фактичного проживання/перебування, якими визначено механізм призначення (відновлення) внутрішньо переміщеним особам виплати пенсій (щомісячного довічного грошового утримання), довічних державних стипендій, усіх видів соціальної допомоги та компенсацій, матеріального забезпечення, надання соціальних послуг, субсидій та пільг (далі - соціальні виплати) за рахунок коштів державного бюджету та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування за місцем їх фактичного проживання/перебування.

05 листопада 2014 року Кабінетом Міністрів України прийнято постанову № 637 «Про здійснення соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам» із змінами, внесеними згідно з [постановою Кабінету Міністрів України від 26.08.2015 року №636](#), якою визначено механізм, зокрема, призначення та продовження виплати пенсій (щомісячного довічного грошового утримання), усіх видів соціальної допомоги та компенсацій внутрішньо переміщеним особам.

Позивач, вважаючи, що вищевказані нормативно-правові акти мають ознаки дискримінації по відношенню до ВПО за територіальною ознакою, звернувся до Окружного адміністративного суду м.Києва з позовом за захистом своїх порушених прав та законних інтересів.

Даючи правову оцінку обставинам справи, колегія суддів зазначає таке.

Як встановлено судом апеляційної інстанції, 08.06.2016 року Кабінетом Міністрів України прийнято постанову «Деякі питання здійснення соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам» № 365, якою затверджено Порядок призначення (відновлення) соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам та Порядок здійснення контролю за проведенням соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам за місцем їх фактичного проживання/перебування (надалі - Порядок № 365), а також внесені зміни до [постанови Кабінету Міністрів України від 05.11.2014 року № 637 «Про здійснення соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам»](#) (надалі - Постанова № 637).

Відповідно до п.п. 7 Порядку № 365 для призначення (відновлення) соціальних виплат структурний підрозділ з питань соціального захисту населення за власною ініціативою або за зверненням органів, що здійснюють соціальні виплати, протягом 15 робочих днів з дня отримання відповідної заяви внутрішньо переміщеної особи або з дня надходження звернення від органів, що здійснюють соціальні виплати, проводить перевірку достовірності зазначеної в заяві інформації про фактичне місце проживання/перебування внутрішньо переміщеної особи.

Відповідно до п.п. 8 Порядку № 365 за результатами проведення перевірки структурним підрозділом з питань соціального захисту населення складається акт обстеження матеріально-побутових умов сім'ї за формою, встановленою Мінсоцполітики, який підписується всіма повнолітніми внутрішньо переміщеними особами та у визначених законодавством випадках - їх законними представниками, а також представниками структурного підрозділу з питань соціального захисту населення.

Відповідно до п.п. 9 Порядку № 365 під час обстеження матеріально-побутових умов сім'ї представник структурного підрозділу з питань соціального захисту населення інформує внутрішньо переміщених осіб про їх обов'язок у десятиденний строк письмово повідомляти про зміну фактичного місця проживання/перебування структурний підрозділ з питань соціального захисту населення за новим фактичним місцем проживання/перебування, а також про наслідки невиконання такого обов'язку.

Відповідно до п.п. 13 Порядку № 365 Комісія, крім підстав відмови у призначенні (відновленні) соціальної виплати, передбачених законодавством, може відмовити заявникові у призначенні (відновленні) такої виплати в разі його відсутності за фактичним

місцем проживання/перебування, зазначеним у заяві про призначення (відновлення) соціальної виплати.

Абзац 6 пункту 1 Постанови № 637, в редакції чинній на час звернення позивача до суду, визначає, що строк дії карток встановлюється до трьох років за умови проходження фізичної ідентифікації клієнта в установах публічного акціонерного товариства «Державний ощадний банк України» перші 2 рази кожні шість місяців, у подальшому - кожні 12 місяців. Після завершення строку дії картки вона перевипускається за рахунок публічного акціонерного товариства «Державний ощадний банк України».

Згідно абз. 7 п. 1 Постанови № 637, за відсутності проходження фізичної ідентифікації одержувачів соціальних виплат публічне акціонерне товариство «Державний ощадний банк України» зупиняє видаткові операції за поточним рахунком та не пізніше ніж протягом наступного дня інформує про таке рішення структурний підрозділ з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві державних адміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах (у разі їх утворення) рад, який видав довідку про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, управління Пенсійного фонду України в районах, містах, районах у містах, а також об'єднані управління, які здійснюють виплату пенсій, та Міністерство фінансів.

Відповідно до абз. 8 п. 1 Постанови № 637, поновлення або припинення соціальних виплат здійснюється публічним акціонерним товариством «Державний ощадний банк України» на підставі рішення комісії з питань призначення (відновлення) соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам, утвореної районними, районними у мм. Києві і Севастополі державними адміністраціями, виконавчими органами міських, районних у містах (у разі їх утворення) рад згідно з Порядком здійснення контролю за проведенням соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам за місцем їх фактичного проживання/перебування, затвердженим [постановою Кабінету Міністрів України від 8 червня 2016 року № 365](#) (Даний пункт викладено в редакції абз. 10 п. 1 Постанови № 637).

Суд першої інстанції аналізуючи вказані правові норми вірно зробив висновок про те, що прийнятими нормативно-правовими актами встановлено для ВПО ряд додаткових вимог під час проведення процедури призначення (відновлення) пенсій (щомісячного довічного грошового утримання), довічних державних стипендій, усіх видів соціальної допомоги та компенсацій, матеріального забезпечення, надання соціальних послуг, субсидій та пільг (далі - соціальні виплати)

за рахунок коштів державного бюджету та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування та запроваджено контроль за здійсненням таких виплат.

У відповідності до [ст.1 Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» від 6 вересня 2012 року №5207-VI](#) дискримінація - ситуація, за якої особа та/або група осіб за їх ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, місця проживання, мовними або іншими ознаками, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними (далі - певні ознаки), зазнає обмеження у визнанні, реалізації або користуванні правами і свободами в будь-якій формі, встановленій цим Законом, крім випадків, коли таке обмеження має правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними.

Непряма дискримінація - ситуація, за якої внаслідок реалізації чи застосування формально нейтральних правових норм, критеріїв оцінки, правил, вимог чи практики для особи та/або групи осіб за їх певними ознаками виникають менш сприятливі умови або становище порівняно з іншими особами та/або групами осіб, крім випадків, коли їх реалізація чи застосування має правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними.

[Законом України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» від 6 вересня 2012 року №5207-VI](#) передбачено, що законодавство України ґрунтується на принципі недискримінації, що передбачає незалежно від певних ознак: забезпечення рівності прав і свобод осіб та/або груп осіб; забезпечення рівності перед законом осіб та/або груп осіб; повагу до гідності кожної людини; забезпечення рівних можливостей осіб та/або груп осіб.

[Статтею 6 цього ж Закону](#) визначено, що форми дискримінації з боку державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, юридичних осіб публічного та приватного права, а також фізичних осіб, визначені [статтею 5 цього Закону](#), забороняються.

Не вважаються дискримінацією дії, які не обмежують права та свободи інших осіб і не створюють перешкод для їх реалізації, а також не надають необґрунтованих переваг особам та/або групам осіб за їх певними ознаками, стосовно яких застосовуються позитивні дії, а саме:

спеціальний захист з боку держави окремих категорій осіб, які потребують такого захисту;

здійснення заходів, спрямованих на збереження ідентичності окремих груп осіб, якщо такі заходи є необхідними;

надання пільг та компенсацій окремим категоріям осіб у випадках, передбачених законом;

встановлення державних соціальних гарантій окремим категоріям громадян;

особливі вимоги, передбачені законом, щодо реалізації окремих прав осіб.

Згідно ч.ч. 1, 2 [ст. 8 Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» від 6 вересня 2012 року №5207-VI](#) розроблення проектів нормативно-правових актів здійснюється з обов'язковим урахуванням принципу недискримінації.

З метою виявлення у проектах нормативно-правових актів норм, що містять ознаки дискримінації, проводиться антидискримінаційна експертиза проектів нормативно-правових актів.

Результати антидискримінаційної експертизи проектів нормативно-правових актів підлягають обов'язковому розгляду під час прийняття рішення щодо видання (прийняття) відповідного нормативно-правового акта.

Обов'язковій антидискримінаційній експертизі підлягають проекти законів України, актів Президента України, інших нормативно-правових актів, що розробляються міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади, державними колегіальними органами, органами влади Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями.

Разом з тим, як вірно встановлено судом першої інстанції, матеріали справи не містять висновків антидискримінаційної експертизи.

Лише в пояснювальній записці до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про здійснення соціальних виплат особам, які переміщуються з тимчасово окупованої території України та районів проведення антитерористичної операції, та їх інформування про

порядок взяття на облік» коротко зазначено, що у проекті акта відсутні положення, які містять ознаки дискримінації.

У відповідності до [ст. 1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» від 20 жовтня 2014 року N 1706-VII](#) внутрішньо переміщеною особою є громадянин України, іноземець або особа без громадянства, яка перебуває на території України на законних підставах та має право на постійне проживання в Україні, яку змусили залишити або покинути своє місце проживання у результаті або з метою уникнення негативних наслідків збройного конфлікту, тимчасової окупації, повсюдних проявів насильства, порушень прав людини та надзвичайних ситуацій природного чи техногенного характеру.

Зазначені обставини вважаються загальновідомими і такими, що не потребують доведення, якщо інформація про них міститься в офіційних звітах (повідомленнях) Верховного Комісара Організації Об'єднаних Націй з прав людини, Організації з безпеки та співробітництва в Європі, Міжнародного Комітету Червоного Хреста і Червоного Півмісяця, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, розміщених на веб-сайтах зазначених організацій, або якщо щодо таких обставин уповноваженими державними органами прийнято відповідні рішення.

Адресою покинутого місця проживання внутрішньо переміщеної особи в розумінні цього [Закону](#) визнається адреса місця проживання особи на момент виникнення обставин, зазначених у частині першій цієї статті.

Україна вживає всіх можливих заходів, передбачених [Конституцією](#) та законами України, міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, щодо запобігання виникненню передумов вимушеного внутрішнього переміщення осіб, захисту та дотримання прав і свобод внутрішньо переміщених осіб, створення умов для добровільного повернення таких осіб до покинутого місця проживання або інтеграції за новим місцем проживання в Україні (ст. 2 цієї статті).

Так, згідно ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» від 20 жовтня 2014 року N 1706-VII](#) факт внутрішнього переміщення підтверджується довідкою про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, що діє безстроково, крім випадків, передбачених [статтею 12 цього Закону](#).

Підставою для взяття на облік внутрішньо переміщеної особи є проживання на території, де виникли обставини, зазначені в [статті 1 цього Закону](#), на момент їх виникнення (ч. 2 цієї статті).

Довідка про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи засвідчує місце проживання внутрішньо переміщеної особи на період наявності підстав, зазначених у [статті 1 цього Закону](#) (ч. 1 [ст. 5 Закону N 1706-VII](#)).

Згідно [ст. 14 Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» від 20 жовтня 2014 року N 1706-VII](#) внутрішньо переміщені особи користуються тими ж правами і свободами відповідно до [Конституції](#), законів та міжнародних договорів України, як і інші громадяни України, що постійно проживають в Україні. Забороняється їх дискримінація при здійсненні ними будь-яких прав і свобод на підставі, що вони є внутрішньо переміщеними особами.

У відповідності до ч. 1 [ст. 7 Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» від 20 жовтня 2014 року N 1706-VII](#) для взятої на облік внутрішньо переміщеної особи реалізація прав на зайнятість, пенсійне забезпечення, загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття, у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності, від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності, на отримання соціальних послуг здійснюється відповідно до законодавства України.

Згідно ч.1 [ст. 5 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 9 липня 2003 року N 1058-IV](#) цей Закон регулює відносини, що виникають між суб'єктами системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Дія інших нормативно-правових актів може поширюватися на ці відносини лише у випадках, передбачених цим Законом, або в частині, що не суперечить цьому Закону.

[Статтею 49 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 9 липня 2003 року N 1058-IV](#) виплата пенсії за рішенням територіальних органів Пенсійного фонду або за рішенням суду припиняється: 1) якщо пенсія призначена на підставі документів, що містять недостовірні відомості; 2) на весь час проживання пенсіонера за кордоном, якщо інше не передбачено міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України; 3) у разі смерті пенсіонера; 4) у разі

неотримання призначеної пенсії протягом 6 місяців підряд; 5) в інших випадках, передбачених законом.

Положеннями Порядку № 365 передбачено здійснення відповідними структурними підрозділами з питань соціального захисту населення перевірок наведених у довідці про взяття на облік відомостей про фактичне місце проживання ВПО.

Вбачається, що результати таких перевірок є підставою для прийняття комісією з питань призначення (відновлення) соціальних виплат ВПО рішення про призначення/відновлення, відмову в призначенні/відновленні або припинення соціальних виплат ВПО.

Згідно п. 7 Порядку № 365 для призначення (відновлення) соціальних виплат структурний підрозділ з питань соціального захисту населення за власною ініціативою або за зверненням органів, що здійснюють соціальні виплати, протягом 15 робочих днів з дня отримання відповідної заяви внутрішньо переміщеної особи або з дня надходження звернення від органів, що здійснюють соціальні виплати, проводить перевірку достовірності зазначеної в заяві інформації про фактичне місце проживання/перебування внутрішньо переміщеної особи.

Крім того, як вірно зазначено судом першої інстанції відповідно до п. 3 Порядку здійснення контролю за проведенням соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам за місцем їх фактичного проживання/перебування, затвердженого [постановою Кабінету Міністрів України від 8 червня 2016 року N 365](#) визначено, що структурні підрозділи з питань соціального захисту населення та/або робочі групи, що утворюються з представників територіальних підрозділів МВС, ДМС, СБУ, Національної поліції, Держфінінспекції, Держаудитслужби та Пенсійного фонду України за рішенням районних, районних у м. Києві держадміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах (у разі утворення) рад (далі - робоча група) також можуть проводити додаткові перевірки фактичного місця проживання/перебування внутрішньо переміщеної особи із складенням акта обстеження матеріально-побутових умов сім'ї.

Наведеними положеннями не передбачено інформування ВПО про час та дату здійснення візиту структурними підрозділами з питань соціального захисту або робочою групою з метою здійснення перевірки.

Отже, ВПО, яка подала заяву про відновлення (призначення) соціальних виплат, фактично змушена протягом майже 20 календарних днів не відлучатися з місця, вказаного у довідці про взяття на облік ВПО як адреса проживання/перебування, що, в свою чергу, обмежує її свободу пересування.

Колегія суддів погоджується з висновком суду першої інстанції про те, що короткотривала відсутність за вказаною адресою проживання (візит до лікаря, магазину, відвідування родичів, друзів, прогулянка) можуть стати причиною для фіксації недостовірно поданої в заяві про відновлення(призначення) соціальних виплат інформації про місце її проживання.

Наслідком такої перевірки, у разі встановлення факту відсутності ВПО за фактичним місцем проживання, є припинення соціальних виплат, передбачених законодавством.

Таким чином, з вищенаведеного вбачається, що оскаржуваними положеннями введено в дію нову підставу, крім визначених [Законом України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 9 липня 2003 року №1058-IV](#), для припинення виплати пенсії ВПО або відмови їх поновлення.

Згідно із п. 5 [ст. 45 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 9 липня 2003 року №1058-IV](#) документи про призначення (перерахунок) пенсії розглядає територіальний орган Пенсійного фонду та приймає рішення про призначення (перерахунок) або про відмову в призначенні (перерахунку) пенсії, а відповідно до [ст. 49 цього ж Закону](#) рішення про припинення виплати пенсії також приймається територіальним органом Пенсійного фонду України.

Порядком № 365 встановлено, що рішення про призначення, відмову в призначенні та припиненні виплати пенсії приймається комісією з питань призначення (відновлення) соціальних виплат ВПО, що прямо суперечить [Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 9 липня 2003 року №1058-IV](#).

Крім того, згідно ч. 2 [ст. 9 Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» від 20 жовтня 2014 року N 1706-VII](#) ВПО зобов'язана повідомляти відповідний структурний підрозділ з питань соціального захисту населення про зміну місця проживання, а, отже, обов'язок у останньої щодо повідомлення про місце перебування відсутній.

Оскаржувані ж положення нормативно-правових актів передбачають перевірку як місця проживання так і місця перебування ВПО.

Відповідно до ч. 1 [ст. 47 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 9 липня 2003 року №1058-IV](#) пенсія виплачується щомісяця, у строк не пізніше 25 числа місяця, за який виплачується пенсія, виключно в грошовій формі за зазначеним у заяві місцем фактичного проживання пенсіонера в межах України організаціями, що здійснюють виплату і доставку пенсій, або через установи банків у порядку, передбаченому Кабінетом Міністрів України.

Положеннями чинного законодавства не передбачено перевірок інформації про постійне або тимчасове місце проживання пенсіонерів та отримувачів страхових виплат, які не перебувають на обліку ВПО шляхом здійснення виходу працівників державних органів за відповідною адресою.

Отже, суд першої інстанції вірно вказав, що встановлення додаткових вимог для ВПО, зокрема, з числа пенсіонерів при отриманні соціальних (у тому числі пенсійних) виплат вказує наявність нерівного поводження в порівнянні з іншими пенсіонерами, що призводить до обмеження їх можливості у реалізації свого права, гарантованого державою на соціальний захист.

Таким чином, положення пунктів 7, 8, 9, 13 Порядку призначення (відновлення) соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам та Порядку здійснення контролю за проведенням соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам за місцем їх фактичного проживання/перебування, затверджені [постановою Кабінету Міністрів України від 8 червня 2016 року № 365](#) обмежують позивача та інших осіб, що належать до ВПО у реалізації їхніх прав, зокрема, прав на пенсійне та соціальне забезпечення та є такою, що призводить до непрямой дискримінації за ознакою місця проживання та перебування на обліку ВПО, а також порушує принцип рівності, передбачений [ст. 24 Конституції України](#) та гарантії вільного пересування територією України, передбачені [ст. 33 Конституції України](#).

На час звернення позивача до суду ним оскаржувався абз. 8 п. 1 [постанови Кабінету Міністрів України «Про здійснення соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам» від 5 листопада 2014 року № 637](#). Однак, на час розгляду даної справи [постановою Кабінету Міністрів України від 14.03.2016 року № 167](#) було внесено зміни та викладено абзац 8 п. 1 у редакції абзацу 10 п. 1 [постанови Кабінету](#)

[Міністрів України «Про здійснення соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам» від 5 листопада 2014 р. № 637.](#)

Суд першої інстанції дійшов вірного висновку, що положення пунктів 7, 8, 9, 13 Порядку призначення (відновлення) соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам та Порядок здійснення контролю за проведенням соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам за місцем їх фактичного проживання/перебування, затверджені [постановою Кабінету Міністрів України від 08.06.2016 року № 365](#) та [абз. 10 п. 1 постанови Кабінету Міністрів України «Про здійснення соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам» від 5 листопада 2014 р. № 637](#) слід визнати нечинними, оскільки останні не відповідають правовим актам вищої юридичної сили. В задоволенні позовних вимог в частині визнання незаконними і такими, що не відповідають правовому акту вищої юридичної сили абз. 6, 7 [постанови Кабінету Міністрів України «Про здійснення соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам» від 5 листопада 2014 р. № 637](#), яким визначено необхідність здійснення фізичної ідентифікації клієнта установами публічного акціонерного товариства «Державний ощадний банк України» для отримання пенсії слід відмовити, оскільки вказані положення не суперечать положенням чинного законодавства.

Вищевикладеним спростовуються доводи апеляційної скарги.

У справі Тросін проти України, Європейський суд з прав людини, зокрема, зазначив, що окрім законності оскаржуваного рішення суб'єкта владних повноважень адміністративні суди повинні перевіряти і його пропорційність. Так, ЄСПЛ тлумачить принцип пропорційності рішень як дотримання справедливого балансу між інтересами суспільства та обов'язком забезпечити право людини. Отже, право людини може бути обмежене лише на стільки, на скільки цього потребують інтереси суспільства.

В даному випадку оскаржуваним рішенням порушено вказаний принцип пропорційності. Недотримано необхідного балансу між метою яку переслідувала держава і наслідками які настали для внутрішньо переміщеної особи.

Приймаючи до уваги те, що судом першої інстанції правильно встановлені обставини справи, судові рішення ухвалено з додержанням норм матеріального та процесуального права, висновки суду доводами апелянта не спростовані, колегія суддів дійшла висновку про відсутність правових підстав для задоволення апеляційної скарги.

Керуючись ст.ст. [311](#), [315](#), [316](#), [321](#), [322](#), [325](#), [329 КАС України](#), суд, -

ПОСТАНОВИВ:

Апеляційну скаргу Кабінету Міністрів України залишити без задоволення.

[Постанову Окружного адміністративного суду](#) міста Києва від 29 червня 2017 року залишити без змін.

[Постанова](#) суду набирає законної сили з дати її прийняття та може бути оскаржена шляхом подачі касаційної скарги безпосередньо до Верховного Суду протягом тридцяти днів з дня складення повного судового рішення.

Головуючий
суддя:
Кузьмишина

О.М.

Судді:
.Беспалов

О.О

Глущенко

Я.Б.

Повний текст [постанови](#) виготовлено 09 липня 2018 року.